

# RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

## ARREST

van 2 mei 2017 met nummer RvVb/A/1617/0815  
in de zaak met rolnummer 1415/0124/A/2/0150

Verzoekende partijen

1. mevrouw **Florentina CALLAERT**
2. de heer **Jef PEETERS**
3. de heer **Ward PEETERS**
4. de heer **Wilfried PEETERS**

vertegenwoordigd door advocaat Pieter JONGBLOET, met woonplaatskeuze op het kantoor te 1000 Brussel, Jan Jacobsplein 5

Verwerende partij

**DE GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het departement **RWO**, afdeling **Antwerpen**

vertegenwoordigd door advocaat Johan CLAES, met woonplaatskeuze op het kantoor te 2550 Kontich, Mechelsesteenweg 160

---

### I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partijen vorderen met een aangetekende brief van 10 november 2014 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 16 september 2014.

De verwerende partij heeft aan de NV AQUAFIN, de aanvrager, een stedenbouwkundige vergunning verleend voor het uitvoeren van voorbereidende werken, rooien van bomen, aanleg rioleringsbuizen, aanleg kokerelementen, bouw ondergronds pompstation, aanleg persleidingen, aanleg open bufferbekken, herprofileren grachten, aanleg stuwen en kopmuren, heraanleg rijwegen op de percelen gelegen te 3191 Boortmeerbeek, Muizenseweg zn en 2812 Mechelen, Kerkenbos zn/Willendriesstraat zn, met als kadastrale omschrijving Mechelen, 9<sup>e</sup> afdeling, sectie B, nummers 248B, 251B, 253V; sectie C, nummers 59M, 60P, 77F, 77G, 78P, 78T, 80; Boortmeerbeek, 2e afdeling, sectie A, nummers 149H, 149K, 149R, 149T, 149V.

### II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De verzoekende partijen dienen een wederantwoordnota in.

De partijen worden opgeroepen voor de zitting van 8 november 2016.

De kamervoorzitter stelt de behandeling van de vordering tot vernietiging in voorzetting naar de openbare zitting van 29 november 2016 en geeft aan de verwerende partij en de verzoekende partijen de mogelijkheid om bijkomende stukken neer te leggen.

De partijen hebben bijkomende stukken meegedeeld.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 29 november 2016.

Advocaat Pieter JONGBLOET voert het woord voor de verzoekende partijen. Advocaat Hilde VERMEIREN *loco* advocaat Johan CLAES voert het woord voor de verwerende partij.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

### **III. FEITEN**

Op 19 oktober 2012 diende de NV Aquafin een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning bij de Gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar voor de aanleg van een verbindingsriolering “VBR Hever-Muizen deel B”.

Deze aanvraag had betrekking op een aantal percelen gelegen te 3190 Boortmeerbeek (Aambeeldstraat, Heverveldweg, Kwaenijkstraat, Muizenseweg, Rosvenweg, Slagveldweg, Smisstraat en Stationstraat) en te 2800 Mechelen (Belsveld, Kerkenbos en Willendriesstraat).

In het kader van het openbaar onderzoek dienden de verzoekende partijen bezwaar in.

Op 4 december 2013 wordt een stedenbouwkundige vergunning afgegeven voor project 20.217 B. De werken op het grondgebied van Mechelen in de Willendriesstraat, Kerkenbos en Muizenseweg tot aan inspectieput P3 worden uitgesloten (na intrekking).

Op 25 november 2013 dient de aanvrager dient bij de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor “voorbereidende werken, rooien van bomen, aanleg rioleringsbuizen, aanleg kokerelementen, bouw ondergronds pompstation, aanleg persleidingen, aanleg open bufferbekken, herprofiëren grachten, aanleg stuwen en kopmuren, heraanleg rijwegen” op de percelen gelegen te 3191 Boortmeerbeek, Muizenseweg zn en 2812 Mechelen (Muizen), Kerkenbos zn/Willendriesstraat zn.

Deze werkzaamheden betreffen de tweede fase van de rioleringswerken, met name in de Kerkenbos en de Willendriesstraat te Mechelen die ter hoogte van de Muizenseweg huisnummer 1A in Boortmeerbeek aansluiten op de reeds vergunde eerste fase.

Het voorwerp van de aanvraag omvat in hoofdzaak de volgende werken: voorbereidende werken zoals het opbreken van de asfalt, het rooien van bomen, het aanleggen van rioleringsbuizen, persleidingen en kokerelementen, het bouwen van een ondergronds pompstation, de aanleg van een open bufferbekken langsheen Kerkenbos tussen huisnummers 59 en 61, het herprofiëren van grachten, de aanleg van stuwen en kopmuren en de heraanleg van de rijwegen.

De percelen gelegen op het grondgebied van Mechelen (Muizen) liggen volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan ‘Halle-Vilvoorde-Asse’, vastgesteld met koninklijk besluit van 7 maart 1977 in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, natuurgebied en woongebied met landelijk karakter.

De percelen gelegen op het grondgebied van Boortmeerbeek liggen volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan 'Leuven', vastgesteld met koninklijk besluit van 7 april 1977 in woongebied met landelijk karakter.

Een deel van de percelen (grondgebied Mechelen) ligt binnen de grenzen van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Zonevreemde Woningen' goedgekeurd op 11 september 2008. Aangezien de aanvraag geen betrekking heeft op een zonevreemde woning of zonevreemd woningbijgebouw, is dit RUP niet van toepassing.

De percelen zijn tevens gelegen in de ankerplaats "Dijlevallei tussen Mechelen en Rijmenam".

Tijdens het openbaar onderzoek in Boortmeerbeek, georganiseerd van 5 februari 2014 tot en met 7 maart 2014, worden geen bezwaarschriften ingediend.

Tijdens het openbaar onderzoek in Mechelen, georganiseerd van 12 mei 2014 tot en met 10 juni 2014, dienen de verzoekende partijen een bezwaarschrift in.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling Antwerpen adviseert op 3 februari 2014 ongunstig voor de inplanting van het bufferbekken.

Het agentschap Onroerend Erfgoed, archeologie, afdeling Vlaams-Brabant adviseert op 4 februari 2014 gunstig.

Het agentschap Onroerend Erfgoed, archeologie, afdeling Antwerpen adviseert op 5 februari 2014 gunstig.

Het agentschap voor Natuur en Bos adviseert op 10 februari 2014 voorwaardelijk gunstig.

De gewestelijk stedenbouwkundige ambtenaar van Leuven adviseert op 5 februari 2014 gunstig.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Boortmeerbeek adviseert op 22 april 2014 gunstig.

Het college van burgemeester en schepenen van de stad Mechelen adviseert op 18 juli 2014 gunstig onder de volgende voorwaarden:

“ ...

*Onder voorbehoud van het advies van de gewestelijk stedenbouwkundige ambtenaar; Aspecten rond eigendom, mede-eigendom, erfdienstbaarheden en gebruik betreffen geen stedenbouwkundige materie, deze zaken worden in het burgerlijk recht beslecht. Dit gegeven legt in die zin geen beperkingen op aan de aanvraag. Een stedenbouwkundige vergunning is evenwel pas uitvoerbaar wanneer voor deze zaken de nodige administratieve en/of notariële stappen zijn genomen;*

*Een eventuele vergunning doet – naar uitvoering toe – geen rechten ontstaan op andermans eigendom, noch rechten die strijdig zouden zijn met eventuele erfdienstbaarheden of contractuele verplichtingen van de aanvrager;*

*Het advies van Politie Mechelen van 8 april 2014 dient te worden nageleefd. De bereikbaarheid van de straten dient tijdens de werken gegarandeerd te worden voor hulpdiensten, overleg met de uitvoeringsdiensten van stad Mechelen is hiervoor noodzakelijk (zie advies politie);*

*Definitieve plannen en materialisatie van de hoogspanningscabine zijn noodzakelijk om een ruimtelijke beoordeling van het gebouw te kunnen maken. Het gebouw dient om*

*deze reden deeluit te maken van een bijkomende aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning en kan niet meeopgenomen worden in de vergunning*

...

De verwerende partij verleent op 16 september 2014 de stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden. De verwerende partij beslist:

“ ...

*Afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften*

...

*Het toepassingsgebied van artikel 4.4.7.§ 2 VCRO wordt geregeld in het Besluit van de Vlaamse Regering van 05-05-2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2, en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (verv. BVR 24 juli 2009, art. 1) en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester.*

*De handelingen waarop de aanvraag betrekking hebben ressorteren onder hoofdstuk 3, art. 3 § 1 van dit besluit. Als handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, zoals vermeld in artikel 4.4.7, § 2, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, worden de handelingen beschouwd die betrekking hebben op :*

...

*Bij het ontvankelijkheidsonderzoek d.d. 15/01/2014 werd geoordeeld dat de gevraagde werken principieel binnen het toepassingsgebied van art. 4.4.7. §2 van de Codex en onder art. 3 § 1 van het vermelde besluit vallen.*

*Het project is niet MER-plichtig conform bijlage I van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage.*

...

*Het openbaar onderzoek*

...

*Na onderzoek van de bezwaren en opmerkingen worden volgende standpunten hieromtrent ingenomen:*

*1. Art. 4.4.7.§2 van de VCRO bepaalt: In een vergunning voor handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, mag worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften en verkavelingsvoorschriften. Handelingen van algemeen belang kunnen een ruimtelijk beperkte impact hebben vanwege hun aard of omvang, of omdat ze slechts een wijziging of uitbreiding van bestaande of geplande infrastructuren of voorzieningen tot gevolg hebben.*

*De Vlaamse Regering bepaalt welke handelingen van algemeen belang onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen. Ze kan ook de regels bepalen op basis waarvan kan worden beslist dat niet door haar opgesomde handelingen toch onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen.*

*1.a. Het toepassingsgebied van artikel 4.4.7.§ 2 VCRO wordt geregeld in het Besluit van de Vlaamse Regering van 05-05-2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2, en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (verv. BVR 24 juli 2009, art. 1) en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester. De handelingen waarop de aanvraag betrekking hebben ressorteren onder hoofdstuk 3, art. 3 § 1 van dit besluit (zie hoger bij Afwijkingen van de stedenbouwkundige voorschriften).*

1.b. Bij het ontvankelijk- en volledigheidsonderzoek d.d. 15/01/2014 werd geoordeeld dat de gevraagde werken principieel binnen het toepassingsgebied van art. 4.4.7. §2 van de Codex en onder art. 3 § 1 van het vermelde besluit vallen. Aangezien het art. 3 § 1 en niet art.3 § 2 van het besluit betreft, moest geen beoordeling van de beperkte ruimtelijke impact bij het ontvankelijk- en volledigheidsonderzoek gebeuren. De Vlaamse Regering heeft immers vastgelegd dat deze werken een beperkte ruimtelijke impact hebben. Het bezwaar punt 1 (1a + b) is ongegrond en wordt niet weerhouden;

2. De beoordeling van de goede ruimtelijke ordening wordt (zie lager) gedaan na het evalueren van alle adviezen, de resultaten van het openbaar onderzoek, enzovoort, waarna een beslissing wordt genomen over voorliggende aanvraag. Deze beoordeling – als uitvoering van art. 1.1.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening gericht op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling en met oog voor de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen - houdt rekening met de volgende criteria als uitvoering van art. 4.3.1. van de codex: functionele inpasbaarheid, mobiliteitsimpact, schaal, ruimtegebruik en bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten, het bodemreliëf, hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen. Het bezwaar wordt meegenomen en zal deel uitmaken van de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening.

3. De aanvraag is niet gelegen in een speciale beschermingszone (geen habitatrichtlijngebied, ...). Artikel 36 van het Decreet op het Natuurbehoud is niet van toepassing. Bovendien blijkt uit het gunstig advies d.d. 10-02-2014 van het agentschap voor Natuur en Bos (zie hoger) dat een vergunning voor de voorgestelde werken toegekend kan worden mits voldaan wordt aan enkele (haalbare) voorwaarden. Het bezwaar wordt niet weerhouden.

4. Het project is niet MER-plichtig conform bijlage I van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage. Bovendien is de aanvraag noch gelegen in een bijzonder beschermd gebied, noch in agrarisch gebied met ecologisch belang of ecologische waarde.

Het bezwaar wordt niet weerhouden.

...

#### Beoordeling van de goede ruimtelijke ordening

Deze beoordeling - als uitvoering van art. 1.1.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening gericht op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling en met oog voor de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen - houdt rekening met de volgende criteria als uitvoering van art. 4.3.1. van de codex:

*functionele inpasbaarheid:* De collector bevindt zich voor het grootste deel in woongebied of woongebied met landelijk karakter. De aanleg van afvalwaterinfrastructuur is eigen aan deze bestemmingen en de functies komen niet in het gedrang. In het deel gelegen in natuurgebied is de impact beperkt en aanvaardbaar mits voldaan wordt aan de voorwaarden gesteld in het advies d.d. 10-02-2014 van het agentschap voor Natuur en Bos. In het deel gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied wordt het open bufferbekken aangelegd. Dit heeft vanzelfsprekend een iets grotere impact aangezien de landbouwfuncties niet meer kunnen gerealiseerd worden, doch vallen deze werken principieel binnen het toepassingsgebied van art. 4.4.7. §2 van de Codex en onder art. 3 § 1 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 05-05-2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7,

§2, en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (verv. BVR 24 juli 2009, art. 1) en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester. Bovendien is de locatie, gelegen vlak naast de wegenis 'Kerkenbos' de meest aangewezen plek om dit bufferbekken in te planten wat blijkt uit de gemotiveerde nota over dit bufferbekken. Gelet op het bezwaar van een aanpalende over dit bufferbekken - ingediend tijdens het gevoerde openbaar onderzoek - en het ongunstig advies d.d. 03-02-2014 van de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling (beide zie hoger), werd bij de aanvrager, nv Aquafin, bijkomend nagegaan of er in het voortraject van het project een alternatievenonderzoek is gevoerd naar de mogelijke inplantingsplaatsen voor dergelijk bufferbekken. De aangevraagde locatie bleek in de van 05/2010 daterende voorontwerpnota het vierde scenario te zijn van in totaal vier mogelijke locaties. Deze weerhouden locatie was het meest aangewezen en was oorspronkelijk (bij fase 1 ook op deze locatie voorzien. De afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling bracht op 22/11/2012 een gunstig advies uit (referentie: 8.00/0/GSA.804245.1). Hierin werd gesteld dat 'gelet op de aard en de ligging er uit landbouwkundig standpunt geen bezwaar is tegen de voorgestelde werken. Het betreft werken van openbaar nut en de landbouwstructuren worden niet geschaad.'. Op 13-09-2013 had de aanvrager, nv Aquafin, echter beslist om een deel van de aanvraag van fase 1 in te trekken, inclusief het bufferbekken. Voorliggende aanvraag omvat de werken die destijds werden ingetrokken, maar wat het bufferbekken betreft, bevindt dit zich op dezelfde locatie zoals eerder voorzien en gunstig beoordeeld werd door de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling.

De nv Aquafin dacht dus ter goeder trouw te hebben gehandeld door de huidige bouwaanvraag in overeenstemming te brengen met de inzichten van de verschillende instanties op basis van de (voorwaardelijk) gunstige adviezen van de eerste fase. De afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling heeft echter haar gunstig advies van 22-11-2012 bij de advisering van huidig voorliggend stedenbouwkundig vergunningsdossier gewijzigd naar een ongunstig advies. Aangezien er van de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling eerder een gunstig advies over de locatie werd bekomen, ging de aanvrager er logischerwijze vanuit dat - wat de locatie zelf betrof - er geen bijkomende historiek meer aan gegeven moest worden, maar uit het voortraject blijkt er wel degelijk een locatie- alternatievenonderzoek te zijn gebeurd.

De aanpalende woningen, waaronder deze van de bezwaarindiener, betreffen woningen gelegen in het landschappelijk waardevol agrarisch gebied. De voorziene locatie (scenario 4) werd weerhouden omdat deze de meest realistische en minst negatieve was. Het tracé van de werken loopt langs woongebied, woongebied met landelijk karakter, natuurgebied en dit stukje landschappelijk waardevol agrarisch gebied. De inname van dit stuk agrarisch gebied, gelegen langs de straat 'kerkenbos' voor het oprichten van een noodzakelijk bufferbekken, werd overwogen en als minst schadelijke van alle mogelijke scenario's beoordeeld. Om het woongenot van de aanpalende woningen en de natuurwaarden zoveel mogelijk te vrijwaren, werden de in de gemotiveerde nota bufferbekken Kerkenbos bijkomende plas- drasstructuren voorzien. De voorwaarden opgelegd door VMM en de afdeling voor Natuur en Bos zullen hier eveneens mee toe bijdragen en zullen onderdeel uitmaken van deze vergunning. Er kan geconcludeerd worden dat ondanks het verlies van de agrarische functie van dit stuk grond, de mogelijke hinder en aantasting van woongenot van aanpalenden, de huidige locatie de meest aangewezen locatie is voor het oprichten van het noodzakelijke bufferbekken en dat de impact ervan beperkt is zoals bepaalt in art. 4.4.7. §2 van de Codex en onder art. 3 § 1 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 05-05-2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2, en artikel 4.7.1, §2, tweede

*lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (verv. BVR 24 juli 2009, art. 1) en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester.*

*mobiliteitsimpact: ...*

*schaal, ruimtegebruik en bouwdichtheid: De werken zijn redelijk grootschalig aangezien de collector een aanzienlijke totale lengte heeft. Door het hoofdzakelijk ondergrondse karakter van de werken is de grootschaligheid van de werken verenigbaar met de omgeving. Enkel de inplanting van het open bufferbekken wijkt hier vanaf, maar zijn ook hiervoor de voorziene schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid aanvaardbaar.*

*visueel-vormelijke elementen zijn uiteraard ook beperkt wat het ondergrondse aspect betreft. De wegeniswerken zullen meer positieve visueel-vormelijke elementen bevatten dan voorheen en de overige werken zoals het bufferbekken, worden op een aanvaardbare manier ingepast in de omgeving of zullen moeten voldoen aan voorwaarden om deze inpassing zoveel mogelijk te garanderen.*

*cultuurhistorische aspecten: ...*

*het bodemreliëf: ...*

*hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen: Behalve tijdens de aanlegfase veroorzaken de werken geen hinder naar de omgeving toe of is deze hinder beperkt zoals hoger (bij de beoordeling van de functionele inpasbaarheid) uitvoerig werd besproken. De aanvraag werd op al deze aspecten gewogen en er wordt geoordeeld dat voorliggend project, mits de voorziene maatregelen worden uitgevoerd en mits voldaan wordt aan de bijkomende voorwaarden, de beste oplossing biedt voor de (riool)waterhuishouding van dit deel van Mechelen en Boortmeerbeek en dit met de minst mogelijke impact voor de omgeving.*

### **Algemene conclusie**

*Uit bovenstaande motivering blijkt dat de aanvraag, mits voldaan wordt aan een aantal voorwaarden, in overeenstemming is met de wettelijke bepalingen, alsook met de goede plaatselijke ordening en met zijn onmiddellijke omgeving. De aanvraag biedt de beste oplossing voor de (riool)waterhuishouding van dit deel van Mechelen en Boortmeerbeek en dit met de minst mogelijke impact voor de omgeving*

*...*

*De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar geeft de vergunning af aan de aanvrager, die ertoe verplicht is*

*...*

*2° de volgende voorwaarden na te leven:*

- Naleving van de vondstmeldingsplicht;*
- Op perceel Mechelen 9de afdeling, Sectie B nr. 248b wordt enkel het hoogst noodzakelijke geveld; het resterende bos wordt integraal behouden;*
- Het bufferbekken krijgt een natuurtechnische inrichting (voldoende afgeschuinde oevers, plas- dras, minimaal gegarandeerd waterpeil van 10 cm, rietbermen, ...);*
- De knotbomen langs het perceel Mechelen 9de afdeling, Sectie B, nr.76b worden maximaal gevrijwaard van beschadiging. Indien velling noodzakelijk is dient in het eerstvolgende plantseizoen met een evenredig aantal inheemse boomsoorten plantmaat 10/12. Deze dienen tot volle wasdom te worden gebracht. Bij uitval dient een stelselmatige heraanplant te gebeuren.*

- *De zomereik langs de beek ter hoogte van perceel Mechelen, 9 e afdeling, Sectie B, 248b wordt zo mogelijk maximaal gevrijwaard van beschadiging.*
  - *De 5m-erfdienstbaarheidszone langsheen de Barebeek Tweede Arm moet gerespecteerd worden. Deze afstand dient gemeten te worden vanaf de bovenrand van het talud van de Barebeek Tweede Arm;*
  - *De regelgeving met betrekking tot het grondverzet (Vlarebo en Vlarema) dienen te worden gerespecteerd;*
  - *Er dienen bij voorkeur en waar mogelijk de technieken van natuurtechnische milieubouw gehanteerd te worden;*
  - *Voor bronbemalingen moet voldaan worden aan de sectoriale voorschriften voor subrubriek 53.2 van de indelingslijst van Vlarem 1 (art.5.53.6.1.1 van Vlarem II );*
  - *De lozing van het bemalingswater dient te gebeuren overeenkomstig art.6.2.2.1.2 § 5 van Vlarem II;*
  - *De aanleg van riolering moet in overeenstemming zijn met de bepalingen van Vlarem II en de code van goede praktijk voor het ontwerp, de aanleg en het onderhoud van rioleringssystemen;*
  - *De volledige gescheiden aansluiting moet uitgevoerd worden conform art. 6.2.2.1.2 § 3 van Vlarem II;*
  - *Het advies van Politie Mechelen van 8 april 2014 dient te worden nageleefd. De bereikbaarheid van de straten dient tijdens de werken gegarandeerd te worden voor hulpdiensten, overleg met de uitvoeringsdiensten van stad Mechelen is hiervoor noodzakelijk (zie advies politie);*
  - *Definitieve plannen en materialisatie van de hoogspanningscabine zijn noodzakelijk om een ruimtelijke beoordeling van het gebouw te kunnen maken. Het gebouw dient om deze reden deel uit te maken van een bijkomende aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning en kan niet mee opgenomen worden in de vergunning.*
- ...

Dit is de bestreden beslissing.

#### **IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging**

##### **A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van de vordering tot vernietiging**

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

##### **B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partijen**

*Standpunt van de partijen*

1.

De verzoekende partijen verwijzen voor hun belang naar het feit dat zij eigenaar zijn van enerzijds percelen waarop de werken betrekking hebben, en anderzijds van een onmiddellijk naastgelegen perceel met woning.

Meer bepaald zijn de eerste en vierde verzoekende partij eigenaar van de woning aan Kerkenbos 59. De eerste verzoekende partij bewoont ook deze woning.

Eerste en vierde verzoekende partij zijn tevens eigenaar van een perceel dat zal onteigend worden voor de aanleg van het bufferbekken.



Tweede en derde verzoekende partij zijn eveneens eigenaar van een perceel dat zal onteigend worden voor de aanleg van het bufferbekken.

Vierde verzoekende partij heeft tenslotte een opstalrecht op het perceel van de tweede en derde verzoekende partij.

De verzoekende partijen verduidelijken dat de inplanting van het bufferbekken in de onmiddellijke nabijheid van de woning veel hinder zal veroorzaken onder de vorm van geurhinder, visuele hinder en geluidshinder. Zij stellen dat hun woongenot zal verminderen.

2.

De verwerende partij roept als exceptie de onontvankelijkheid van het verzoekschrift in omdat de verzoekende partijen niet afdoende uiteenzetten in hoeverre de vergunning hen benadeelt.

Zij verwijst naar het feit dat de verzoekende partijen wel stellen dat zij allen eigenaar of opstalhouder zijn van getroffen percelen, maar dat zij hun titels waaruit dit zou moeten blijken, niet bijbrengen.

Daarnaast stelt de verwerende partij vast dat de tweede, derde en vierde verzoekende partij geen belang kunnen putten uit eventuele geur-, lawaai-, of visuele hinder (van het bufferbekken) nu zij geen bewoners zijn van een woning in de onmiddellijke omgeving.

Bovendien betwist de verwerende partij dat er visuele hinder zal zijn gelet op het feit dat het bufferbekken deels wordt ingegraven, dat het overgrote deel opnieuw wordt ingezaaid en dat tal van flankerende maatregelen worden genomen.

De verwerende partij betwist eveneens dat er geurhinder zal zijn nu het bufferbekken hoofdzakelijk bedoeld is om tijdelijk overvloedige regenwater of hemelwater op te vangen en dus geen vervuild afvalwater zal opslaan, laat staan zuiveren. Het is volgens de verwerende partij dan ook allerm minst aannemelijk dat het water in het bufferbekken dermate vervuild zal zijn dat het slibvorming met zich zal meebrengen die ernstige geurhinder zal doen ontstaan.

In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen voorhouden, neemt de bestreden beslissing niet aan dat er een vermindering van het woongenot zal zijn; in het bestreden besluit is slechts sprake van mogelijke hinder in de zin van hypothetische hinder maar deze hinder staat allerm minst vast.

Tenslotte stelt de verwerende partij vast dat de nakende onteigening die de verzoekende partijen vrezen of het doel om deze af te wenden, zijn oorzaak niet vindt in de bestreden beslissing.

Aangezien de verzoekende partijen volgens de verwerende partij enkel hypothetische veronderstellingen aanvoeren en hinder die niet in rechtstreeks oorzakelijk verband staan met de bestreden beslissing, beschikken zij niet over het rechtens vereiste belang.

3.

In hun wederantwoordnota delen de verzoekende partijen mee dat zij bij vonnissen van de vrederechter van het kanton Mechelen van 6 mei 2015 werden onteigend.

De verzoekende partijen verwijzen naar volgende onderdeel uit het vonnis van de vrederechter om te besluiten dat zij nog steeds over het vereiste belang beschikken:

*“Indien het Vlaams Gewest ondanks de hangende procedure voor de R.V.B. besluit gebruik te maken van de uitvoerbare vergunning van 16 september 2014 na onteigeningsvonnis en vóór arrest van de R.V.B dan beseft zij zelf zeer goed dat zij handelt op eigen risico en dat dit zelfs uiteindelijk zou kunnen uitmonden in een wederoverdracht met wat daaraan kleeft (zie conclusies eisende partij p. 18, nr. 60).” (vonnis rolnr. 15A503, p. 6 en vonnis rolnr. 15A559, p. 6.)”*

De verzoekende partijen stellen dat de nietigverklaring van het bestreden besluit kan leiden tot de wederoverdracht van de percelen waarvan zij eigenaar waren op het moment waarop het beroep tot nietigverklaring werd ingediend.

Verder stellen de verzoekende partijen in antwoord op de exceptie van de verwerende partij dat noch uit het vroegere artikel 11 van het Procedurebesluit, noch uit het huidige artikel 16 volgt dat de verzoekende partij eigendomsbewijzen zou moeten toevoegen aan het verzoekschrift. Zij verwijzen ook naar de onteigeningsprocedures waaruit duidelijk blijkt dat zij eigenaar zijn.

Dat een bufferbekken uitsluitend regenwater zou bevatten, zoals de verwerende partij beweert, is volgens de verzoekende partijen onjuist. Een bufferbekken bevat volgens hen met regenwater verdund afvalwater. Afhankelijk van de aard van de chemische stoffen in het verdunde afvalwater zullen er verschillende reacties optreden in combinatie met het (zure) regenwater en dit zal geurhinder veroorzaken. De aangevoerde geurhinder is volgens de verzoekende partijen allerminst hypothetisch. De verzoekende partijen stellen tenslotte vast dat de verwerende partij enkel opwerpt dat er geen ernstige geurhinder zal ontstaan. De verzoekende partijen menen echter dat zij geen ernstige geurhinder waarschijnlijk moeten maken en dat de verwerende partij met haar stelling aangeeft dat er in ieder geval geurhinder zal zijn.

4.

Op vraag van de kamervoorzitter delen de verzoekende partijen aanvullende informatie mee betreffende de onteigeningsprocedure.

De verzoekende partijen delen mee dat de onteigeningsprocedure ondertussen afgerond werd en dat de onteigenaar en de onteigenden berusten in de toegekende onteigeningsvergoeding. Het bufferbekken werd ondertussen ook gerealiseerd.

De eerste en vierde verzoekende partij bevestigen dat de aanwezigheid van het bufferbekken voor hen hinder en nadelen inhouden zoals uiteengezet in het verzoekschrift.

De tweede en derde verzoekende partij menen dat ook zij hun belang behouden. Een vernietiging van de stedenbouwkundige vergunning kan volgens hen tot gevolg hebben dat het onteigeningsdoel ter plaatste niet kan worden gerealiseerd en de percelen in hun oorspronkelijke toestand moeten worden hersteld, waardoor het recht ontstaat om de wederoverdracht van de betrokken percelen te vorderen wegens niet realisering van het onteigeningsdoel.

5.

De verwerende partij antwoordt hierop dat de zienswijze van de tweede en derde verzoekende partij steunt op verschillende en opeenvolgende hypothesen. Een belang kan volgens de verwerende partij niet worden ontleend aan een reeks nog mogelijk te voeren procedures en een vooruitlopen op hun uitkomst. Bovendien zijn de werken reeds volledig gerealiseerd en is een herstel in de oorspronkelijke toestand of een teruggave van het goed in dat geval onmogelijk.

## *Beoordeling door de Raad*

1.

Om als derde belanghebbende bij de Raad een beroep te kunnen instellen, vereist artikel 4.8.11, §1, eerste lid 3° VCRO in principe dat de verzoekende partij, als natuurlijke persoon of als rechtspersoon, rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing. Artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO vereist niet dat het bestaan van deze hinder of nadelen absoluut zeker is.

Wel zal de verzoekende partij het mogelijk bestaan van deze hinder of nadelen of het risico of de vrees hiervoor voldoende aannemelijk moeten maken, de aard en de omvang ervan voldoende concreet moeten omschrijven en tegelijk zal zij moeten aantonen dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband kan bestaan tussen de uitvoering of de realisatie van de vergunningsbeslissing en de hinder of nadelen die zij ondervindt of vreest te ondervinden. Het vereiste van een belang bij het beroep mag evenwel niet op een overdreven restrictieve of formalistische wijze worden toegepast (GwH 30 september 2010, nr. 109/2010).

Artikel 11, tweede lid, 5° Procedurebesluit bepaalt dat de verzoekende partij in haar inleidend verzoekschrift een omschrijving dient te geven van haar belang. Ter beoordeling van het bestaan van een belang kan de Raad rekening houden met de gegevens uit het gehele verzoekschrift, met inbegrip van het deel waarin de wettigheidskritiek wordt geformuleerd.

De verzoekende partijen moeten bovendien gedurende de ganse procedure doen blijken van een voortdurend, ononderbroken en actueel belang.

2.

De eerste verzoekende partij bewoont een woning gelegen naast het aangevraagde bufferbekken. Zij roept geur-, lawaai en visuele hinder in en vermindering van het woongenot. Het volstaat dat een verzoekende partij redelijkerwijze aannemelijk maakt dat er een risico bestaat dat zij de in haar verzoekschrift aangevoerde hinder of nadelen zal ondervinden. Gelet op de werken die vergund worden, kunnen de lawaaihinder, die trouwens niet wordt betwist, en de visuele en geurhinder weerhouden worden.

De eerste verzoekende partij beschikt over het rechtens vereiste belang.

3.

De tweede en derde verzoekende partij waren eigenaar van een perceel 77g waarop de betrokken werken worden uitgevoerd.

Wanneer een verzoekende partij eigenaar is van een perceel waarop de vergunde werken worden uitgevoerd, kan niet worden ontkend dat zij rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden als gevolg van een vergunningsbeslissing.

Uit de bijgebrachte stukken blijkt echter dat de tweede en derde verzoekende partij ondertussen werden onteigend. De onteigeningsprocedure werd afgerond en het bufferbekken werd gerealiseerd. Uit de medegedeelde stukken blijkt dat de gehele oppervlakte van het perceel 77g werd onteigend.

Krachtens artikel 16, tweede lid van de wet van 26 juli 1962 betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake onteigening ten algemene nutte heeft de onteigende het recht om in een procedure tot herziening de onregelmatigheid/onwettigheid van de onteigening in te roepen. De vordering tot herziening kan leiden tot een afwijzing van de onteigening. Het

Grondwettelijk Hof heeft vastgesteld dat de latere vaststelling van de onwettigheid van de onteigening de eigenaar ertoe in staat zal stellen het volledige herstel van het door hem geleden nadeel te verkrijgen, hetzij in natura, hetzij door de tegenwaarde (GwH 17 juni 1993, nr. 47/93). Uit het dossier blijkt niet dat de tweede en derde verzoekende partij dergelijke herzieningsprocedure hebben ingesteld. Integendeel bevestigen zij dat zij in het onteigeningsvonnis hebben berust.

De tweede en derde verzoekende partij menen nog steeds een belang te ontleen aan de mogelijkheid die artikel 23 van de wet van 17 april 1835 biedt tot wederoverdracht van percelen waarvoor het onteigeningsdoel niet werd gerealiseerd.

Uit de door de partijen verstrekte informatie blijkt echter dat het project van algemeen belang waarvoor de onteigening werd aangegaan, reeds gerealiseerd werd, zodat een beroep op artikel 23 van de wet van 17 april 1835 niet meer mogelijk is. Artikel 23 van de wet van 17 april 1835 is immers maar van toepassing voor zover de onteigenaar de gronden niet gebruikt voor het onteigende doel.

De tweede en derde verzoekende partij beschikken niet langer over een actueel belang.

4.

De vierde verzoekende partij put haar belang uit het feit dat zij mede-eigenaar is van de woning die de eerste verzoekende partij bewoont, mede-eigenaar is van een onteigend perceel 77f en uit het feit dat zij een opstalrecht had op het andere onteigende perceel 77g.

De vierde verzoekende partij, die samen met eerste verzoekende partij ingevolge erfenis mede-eigenaar is van de naast het bouwperceel gelegen woning, wijst ter verantwoording van haar belang op geluids-, geur- en visuele hinder waardoor het woongenot in de woning zal verminderen.

Zoals hoger gesteld kunnen, gelet op de werken die vergund worden, de lawaaihinder, die trouwens niet wordt betwist, en de visuele en geurhinder weerhouden worden. De verwerende partij stelt echter dat de vierde verzoekende partij die hinder en nadelen niet kan ondervinden omdat hij geen bewoner is. Anders dan de verwerende partij voorhoudt, getuigt de vierde verzoekende partij als naakte eigenaar wel degelijk van het rechtens vereiste actueel belang. Zoals blijkt uit artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO volstaat het dat een verzoekende partij de aangevoerde hinder of nadelen onrechtstreeks ondergaat of dreigt te ondergaan. De verzoekende partij maakt afdoende aannemelijk dat haar woning als gevolg van de bestreden beslissing aan woonkwaliteit dreigt in te boeten, wat minstens als (het risico op) onrechtstreekse hinder of nadelen in aanmerking genomen moet worden.

De vierde verzoekende partij beschikt over het rechtens vereiste belang.

5.

De exceptie wordt verworpen in hoofde van de eerste en vierde verzoekende partij en is gegrond in hoofde van de tweede en derde verzoekende partij.

Hierna wordt met de term “de verzoekende partijen” enkel de eerste en vierde verzoekende partij bedoeld.

## **V. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN**

### **A. Eerste en tweede middel**

#### *Standpunt van de partijen*

##### **1.**

##### **1.1**

De verzoekende partijen roepen in een eerste middel de schending in van artikel 4.4.7, §2 VCRO, artikel 3, §1 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2 en artikel 4.7.1, §2, tweede lid VCRO (hierna: Besluit Handelingen van Algemeen Belang).

De verzoekende partijen stellen vast dat een open bufferbekken, met een oppervlakte van 8.300 m<sup>2</sup>, wordt aangelegd op percelen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, zodat dit gedeelte van de vergunning in strijd is met de geldende planologische bestemming. Zij stellen tevens vast dat de bestreden beslissing toepassing maakt van artikel 4.4.7, §2 VCRO en van artikel 3, §1 van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang.

De verzoekende partijen menen echter dat dit artikel 3, §1 geen afwijking voorziet voor de inplanting van een bufferbekken. Bovendien menen zij, met verwijzing naar het verslag van de Vlaamse regering, dat een bufferbekken met voornoemde oppervlakte niet als een project met ruimtelijk beperkte impact of een puur lokaal project kan beschouwd worden. Tenslotte menen zij dat artikel 3, §1 van voormeld besluit geen grondslag voor een afwijking kan bieden, omdat de aanleg van een bufferbekken met een oppervlakte kleiner dan 1 ha onder artikel 3, §2 van hetzelfde besluit valt en het dus aan de vergunningverlenende overheid toekomt om te beoordelen of een dergelijk bufferbekken al dan niet een beperkte ruimtelijke impact heeft.

De verzoekende partijen besluiten dat de vergunning niet op basis van artikel 3, §1 van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang kon verleend worden.

##### **1.2**

De verzoekende partijen roepen in een tweede middel de schending in van artikel 4.4.7, §2 VCRO, artikel 3, §1 en 2 van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang, de artikelen 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 op de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: Motiveringswet), de materiële motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Uit het eerste middel is volgens de verzoekende partijen reeds gebleken dat artikel 3, §1 van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang geen wettelijke basis kan bieden om het aangevraagde open bufferbekken te vergunnen.

Inzoverre de vergunning in toepassing van artikel 3, §2 van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang zou kunnen afgeleverd zijn, stellen de verzoekende partijen vast dat de bestreden beslissing geen motivering bevat waaruit blijkt dat de vergunningverlenende overheid van oordeel is dat de ruimtelijke impact van het aangevraagde beperkt is in functie van de in de onmiddellijke omgeving bestaande ruimtelijke ordening.

Nochtans vereist voornoemd artikel 3, §2 volgens de verzoekende partijen een gemotiveerd verzoek van de aanvrager en een concrete beoordeling door de vergunningverlenende overheid van de ruimtelijk beperkte impact en dit ten laatste bij het ontvankelijkheids- en volledigheidsonderzoek.

Aangezien deze beoordeling ontbreekt schendt de bestreden beslissing de ingeroepen regelgeving en beginselen van behoorlijk bestuur.

2.

2.1

De verwerende partij verwijst in haar antwoordnota naar de bestreden beslissing en naar het verslag van de Vlaamse regering van 2012. Uit het verslag blijkt onder meer dat artikel 3, §1 van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang de handelingen omvat waarbij het evident is dat een afwijking op de stedenbouwkundige voorschriften overweegbaar is, terwijl een voorafgaand planningsinitiatief geen meerwaarde zou bieden omdat er geen alternatieven af te wegen zijn of omdat de ruimtelijke inpassing en beoordeling van deze handelingen even goed in een vergunningsaanvraag kunnen plaatsvinden.

Zij stelt dat de aanvraag een bufferbekken betreft dat ingericht wordt in functie van de aanleg, wijziging of uitbreiding van ondergrondse voor het openbaar net bedoelde leidingen en voorzieningen voor het verzamelen en afvoeren van hemel-, oppervlakte- en afvalwaters conform artikel 3, §1 van voormeld besluit.

Uit de gemotiveerde nota bij de aanvraag blijkt volgens de verwerende partij dat de aanleg van het bufferbekken een voorwaarde is voor het mogen lozen op de Baarbeek; met andere woorden is de aanleg van het bufferbekken onlosmakelijk verbonden met en noodzakelijk voor de uitvoering van de rioleringswerken. Rioleringswerken en de daarbij noodzakelijke voorzieningen zijn handelingen waarvoor geen locatiealternatieven te overwegen zijn in de zin van artikel 3, §2 van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang.

Bovendien bespreekt de gemotiveerde nota de wijze van inplanting, aard en omvang van de handeling. De verwerende partij herneemt deze gegevens en benadrukt hierbij onder meer dat het bufferbekken zelf een oppervlakte heeft van 4.900 m<sup>2</sup> maar dat een totale oppervlakte van 8.400 m<sup>2</sup> wordt ingenomen voor de inplanting van een naastliggend pompstation en een onderhoudszone. De verwerende partij verwijst ook naar de overwegingen in de gemotiveerde nota waaruit blijkt dat de geplande handelingen een beperkt en aanvaardbaar effect hebben op de omgeving omdat het bufferbekken in uitgraving is, grotendeels opnieuw wordt ingezaaid en de afsluiting even weinig opvalt als de bestaande weideafsluiting.

De verwerende partij ziet een bijkomende aanwijzing dat het een handeling met een ruimtelijk beperkte impact is in het feit dat het project niet M.E.R.-plichtig is. De verwerende partij stelt vast dat het bufferbekken niet kan gelijkgesteld worden aan infrastructuur die gericht is op de zuivering van afvalwater en waarvoor doorgaans een milieuvergunning noodzakelijk is.

Waar de verzoekende partijen spreken over een gigantisch bufferbekken dat onmogelijk als een project met een ruimtelijk beperkte impact kan beschouwd worden, uit zij opportunitetskritiek.

Aldus besluit de verwerende partij dat zij terecht heeft geoordeeld dat het aangevraagde binnen het toepassingsgebied van artikel 4.4.7 VCRO en artikel 3, §1 van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang valt.

De verwerende partij wijst er op dat artikel 3, §2, 3° van voormeld besluit handelt over werken met betrekking tot bestaande of geplande openbare waterwegen of waterlopen, met inbegrip van de bijbehorende infrastructuur en dient onderscheiden te worden van artikel 3, §1 dat handelt over de aanleg, wijziging of uitbreiding van ondergrondse voor het openbaar net bedoelde leidingen en

voorzieningen voor het verzamelen en afvoeren van hemel-, oppervlakte- en afvalwaters en de bijhorende kleinschalige infrastructuur.

Volgens de verwerende partij is het bufferbekken een voorziening voor het verzamelen en afvoeren van hemel-, oppervlakte- en afvalwater en maakt het geen onderdeel uit van werken aan enige waterloop of waterweg.

De rioleringswerken en de aanleg van het bufferbekken moeten als één geheel worden gezien en in combinatie met elkaar worden beoordeeld want het bufferbekken, zo blijkt uit de bij de aanvraag gevoegde nota, is een noodzakelijke voorwaarde voor het uitvoeren van de rioleringswerken.

De verwerende partij meent dan ook terecht toepassing te hebben gemaakt van artikel 3, §1 Besluit Handelingen van Algemeen Belang.

## 2.2

Waar de verzoekende partijen in een tweede middel menen dat in de bestreden beslissing geen enkele motivatie is terug te vinden waaruit blijkt dat de vergunningverlenende overheid van oordeel zou zijn dat de ruimtelijk impact van het ter vergunning voorliggend bufferbekken beperkt zou zijn in functie van de in de onmiddellijk bestaande ruimtelijke ordening vindt de verwerende partij deze toets wel degelijk terug in de bestreden beslissing. Zij citeert de volgens haar relevante overwegingen waaronder 'de beschrijving van de omgeving en de aanvraag' en 'de beoordeling van de verenigbaarheid van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening'. De verwerende partij leest in de bestreden beslissing verschillende motieven wat het beperkt ruimtelijk karakter van het gevraagde en de inpasbaarheid van het gevraagde binnen de onmiddellijke omgeving betreft en stelt vast dat deze beoordeling voldoende, minstens niet kennelijk onredelijk te noemen is.

De verzoekende partijen tonen volgens de verwerende partij door de loutere stelling dat een bufferbekken met een oppervlakte van 8.300 m<sup>2</sup> onmogelijk kan worden beschouwd als een project met beperkt karakter van de ruimtelijke impact, niet aan dat deze beoordeling onjuist zou zijn, dan wel kennelijk onredelijk.

## 3.

### 3.1

De verzoekende partijen merken in hun wederantwoordnota op dat de verwerende partij met betrekking tot het eerste middel in haar antwoordnota verwijst naar de inhoud van de "gemotiveerde nota" maar dat deze nota geen deel uitmaakt van de bestreden beslissing en de verwerende partij de erin vervatte motivering evenmin tot de hare heeft gemaakt.

Volgens de verzoekende partijen primeert artikel 3, §2, 4° a) van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang op de bewering dat het bufferbekken een noodzakelijke voorwaarde zou zijn voor het uitvoeren van rioleringswerken.

Ten onrechte verwijst de verwerende partij naar artikel 3, §1, 7° van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang. De verzoekende partijen verwijzen naar een arrest van de Raad van State van 13 januari 2015 waarin voormeld artikel 3, §1, 7° werd vernietigd voor wat betreft de aanleg, wijziging of uitbreiding van rietvelden en waterzuiveringsinstallaties met een maximale capaciteit van 1000 IE. Voor zover verwerende partij laat uitschijnen dat voormeld artikel 3, §1, 7° ruim kan worden geïnterpreteerd op basis van het gegeven dat het bufferbekken "*een noodzakelijke voorwaarde voor het uitvoeren van de rioleringswerken*" zou vormen is deze stelling manifest onjuist aangezien een afwijkingsregeling niet ruim mag worden geïnterpreteerd, *a fortiori* niet wanneer artikel 3, §2, 4°, a) duidelijk van toepassing is.

Tenslotte merken de verzoekende partijen op dat het “noodzakelijk” karakter niet uit de bestreden beslissing blijkt en bovendien geen afwijkingsgrond vormt.

### 3.2

Met betrekking tot het antwoord van de verwerende partij op het tweede middel merken de verzoekende partijen op dat de verwerende partij het middel verkeerd heeft samengevat.

Wat de overweging omtrent de visuele impact betreft, merken de verzoekende partijen op dat deze vermeldt “-*met uitzondering van het open bufferbekken*-. Deze vermelding impliceert volgens de verzoekende partijen dat ten aanzien van het bufferbekken de toets in toepassing van artikel 3, §2 van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang moet gebeuren.

De aangehaalde overwegingen omtrent het woongenot, en meer bepaald dat de inname van het stuk agrarisch gebied als “*het minst schadelijke van alle mogelijke scenario’s*” wordt aangemerkt, vormen volgens de verzoekende partijen evenmin enig motief voor wat betreft de beoordelingsplicht om concreet na te gaan of de grenzen van het ruimtelijk functioneren van het gebied en de omliggende gebieden niet overschreden worden aan de hand van de aard en omvang van het project en het ruimtelijk bereik van de effecten van de handelingen.

#### *Beoordeling door de Raad*

##### 1.

Op grond van artikel 4.3.1, §1, 1° a) VCRO moet een stedenbouwkundige vergunning worden geweigerd wanneer het aangevraagde onverenigbaar is met de stedenbouwkundige voorschriften of verkavelingsvoorschriften, tenzij daarvan oprechtsgeldige wijze kan worden afgeweken.

De aanvraag omvat het uitvoeren van voorbereidende werken, rooien van bomen, aanleg rioleringsbuizen, aanleg kokerelementen, bouw ondergronds pompstation, aanleg persleidingen, aanleg open bufferbekken, herprofilen grachten, aanleg stuwen en kopmuren, heraanleg rijwegen.

Het wordt door de partijen niet betwist dat het aangevraagde niet verenigbaar is met de stedenbouwkundige voorschriften die voortvloeien uit de agrarische bestemming van het perceel en dat beroep wordt gedaan op artikel 4.4.7, §2 VCRO als rechtsgrond voor de vergunningverlening.

Artikel 4.4.7, §2 VCRO, zoals gewijzigd bij decreet van 11 mei 2012, voorziet in een afwijkingsmogelijkheid van de planologische bestemming voor handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben. Dit artikel, zoals het gold ten tijde van de bestreden beslissing, bepaalt onder meer:

*“§ 2. In een vergunning voor handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, mag worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften en verkavelingsvoorschriften. Handelingen van algemeen belang kunnen een ruimtelijk beperkte impact hebben vanwege hun aard of omvang, of omdat ze slechts een wijziging of uitbreiding van bestaande of geplande infrastructuren of voorzieningen tot gevolg hebben.*

*De Vlaamse Regering bepaalt welke handelingen van algemeen belang onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen. Ze kan ook de regels bepalen op basis waarvan kan worden beslist dat niet door haar opgesomde handelingen toch onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen.*

*...”*



Uit deze decreetsbepaling volgt dat de Vlaamse regering de handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, bepaalt, waarvoor, met toepassing van artikel 4.4.7, §2 VCRO, een vergunning kan worden verleend in afwijking van de stedenbouwkundige voorschriften of verkavelingsvoorschriften.

Bij besluit van de Vlaamse regering van 20 juli 2012 tot wijziging van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang, werd Hoofdstuk III 'De handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben of als dergelijke handelingen beschouwd kunnen worden', dat enkel bestaat uit artikel 3, vervangen.

Het Besluit Handelingen van Algemeen Belang, zoals van toepassing ten tijde van de bestreden beslissing, maakt in artikel 3 een onderscheid tussen (§1) "handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben", (§2) "handelingen die kunnen beschouwd worden als handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben" en (§3) handelingen die niet in §§ 1 of 2 zijn vermeld, maar waarvan het vergunningverlenende bestuursorgaan kan vaststellen, op gemotiveerd verzoek van de aanvrager, dat een handeling van algemeen belang een ruimtelijk beperkte impact heeft zoals bedoeld in artikel 4.4.7, §2 VCRO.

De verzoekende partijen bekritiseren in essentie de toepassing van artikel 3, §1 van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang op grond van het uitgangspunt dat de aanleg van een bufferbekken niet is opgenomen in de lijst van voormeld artikel 3, §1, maar wel in de lijst van artikel 3, §2, terwijl de bestreden beslissing dit niet als grondslag vermeldt.

2.

De bestreden beslissing vermeldt onder het punt 'Afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften' dat bij het ontvankelijkheidsonderzoek werd geoordeeld dat de gevraagde werken binnen het toepassingsgebied van artikel 4.4.7, §2 VCRO en onder artikel 3, §1 Besluit Handelingen van Algemeen Belang vallen.

Artikel 3, §1 van het besluit Handelingen van Algemeen Belang, zoals gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 20 juli 2012 bepaalt:

*"§ 1. Als handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, als vermeld in artikel 4.4.7, § 2, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, worden de handelingen beschouwd die betrekking hebben op: ..."*

Het verslag aan de Vlaamse regering bij dit Besluit Handelingen van Algemeen Belang stelt over de handelingen uit artikel 3, §1 van het besluit (B.S.13 augustus 2012):

*"(.....)*

*Het aangepaste artikel 3 bepaalt dus de handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben waarvoor, met toepassing van artikel 4.4.7, § 2, van de VCRO, de vergunning kan worden verleend in afwijking van de stedenbouwkundige voorschriften of verkavelingsvoorschriften, dus zonder dat een voorafgaand planningsinitiatief vereist is.*

*Het aangepaste artikel 3 bevat drie verschillende lijsten, opgenomen in drie paragrafen.*

*Paragraaf 1 omvat de handelingen waarbij het evident is dat een afwijking van de stedenbouwkundige voorschriften of verkavelingsvoorschriften overweegbaar is, terwijl een voorafgaand planningsinitiatief geen meerwaarde zou bieden, omdat er geen alternatieven af te wegen zijn of omdat de ruimtelijke inpassing en beoordeling van deze handelingen even goed in een vergunningsaanvraag kunnen plaatsvinden.*

*(...)"*

Uit dit verslag aan de Vlaamse regering kan enkel afgeleid worden dat voor handelingen die vermeld worden in paragraaf 1 van artikel 3 van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang, geen voorafgaande planningsinitiatieven moeten gebeuren, en dat de beoordeling van deze handelingen aan de hand van de concrete vergunningsaanvraag kan gebeuren.

Het vergunningverlenende bestuursorgaan kan bij het nemen van de vergunningsbeslissing beslissen om de afwijking van de stedenbouwkundige voorschriften of verkavelingsvoorschriften toe te staan. Dat neemt niet weg dat het vergunningverlenend bestuursorgaan wel steeds dient na te gaan of de aangevraagde werken tot het materiële toepassingsgebied van artikel 3, §1 behoren en dit desgevallend uitdrukkelijk zal moeten motiveren.

Gelet op de appreciatiebevoegdheid van de verwerende partij bij de toepassing van artikel 4.4.7, §2 VCRO en artikel 3, §1 Besluit Handelingen van Algemeen Belang, is de Raad in de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidstoezicht enkel bevoegd om na te gaan of de verwerende partij haar appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar beslissing is kunnen komen.

3.

Zoals hoger aangegeven vermeldt de bestreden beslissing onder het punt '*Afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften*' dat bij het ontvankelijkheidsonderzoek werd geoordeeld dat de gevraagde werken binnen het toepassingsgebied van artikel 4.4.7, §2 VCRO en onder artikel 3, §1 Besluit Handelingen van Algemeen Belang vallen.

De ontvankelijkheids- en volledigheidsverklaring stelt echter slechts dat het dossier volledig en ontvankelijk is (stuk 5 administratief dossier).

De bespreking van de mogelijkheid tot afwijking van de stedenbouwkundige voorschriften is tevens terug te vinden bij de bespreking van de bezwaren:

“ ...

*4.a.Bij het ontvankelijk- en volledigheidsonderzoek d.d. 15/01/2014 werd geoordeeld dat de gevraagde werken principieel binnen het toepassingsgebied van art. 4.4.7. §2 van de Codex en onder art. 3 § 1 van het vermelde besluit vallen. Aangezien het art. 3 §1 en niet art.3 §2 van het besluit betreft, moest geen beoordeling van de beperkte ruimtelijke impact bij het ontvankelijk- en volledigheidsonderzoek gebeuren. De Vlaamse Regering heeft immers vastgelegd dat deze werken een beperkte ruimtelijke impact hebben. Het bezwaar punt 1 (1a + b) is ongegrond en wordt niet weerhouden;*

... ”

Verder in de bestreden beslissing motiveert de verwerende partij in het kader van de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening, de functionele inpasbaarheid van het bufferbekken als volgt:

“ ...

*In het deel gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied wordt het open bufferbekken aangelegd. Dit heeft vanzelfsprekend een iets grotere impact aangezien de landbouwfuncties niet meer kunnen gerealiseerd worden, doch vallen deze werken principieel binnen het toepassingsgebied van art. 4.4.7. §2 van de Codex en onder art. 3 § 1 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 05-05-2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2, en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (verv. BVR 24 juli 2009, art. 1) en tot regeling*

van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester. Bovendien is de locatie, gelegen vlak naast de wegenis 'Kerkenbos' de meest aangewezen plek om dit bufferbekken in te planten wat blijkt uit de gemotiveerde nota over dit bufferbekken. Gelet op het bezwaar van een aanpalende over dit bufferbekken - ingediend tijdens het gevoerde openbaar onderzoek - en het ongunstig advies d.d. 03-02-2014 van de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling (beide zie hoger), werd bij de aanvrager, nv Aquafin, bijkomend nagegaan of er in het voortraject van het project een alternatievenonderzoek is gevoerd naar de mogelijke inplantingsplaatsen voor dergelijk bufferbekken. De aangevraagde locatie bleek in de van 05/2010 daterende voorontwerpnota het vierde scenario te zijn van in totaal vier mogelijke locaties. Deze weerhouden locatie was het meest aangewezen en was oorspronkelijk (bij fase 1 ook op deze locatie voorzien. De afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling bracht op 22/11/2012 een gunstig advies uit (referentie: 8.00/0/GSA.804245.1 ). Hierin werd gesteld dat 'gelet op de aard en de ligging er uit landbouwkundig standpunt geen bezwaar is tegen de voorgestelde werken. Het betreft werken van openbaar nut en de landbouwstructuren worden niet geschaad.'. Op 13-09-2013 had de aanvrager, nv Aquafin, echter beslist om een deel van de aanvraag van fase 1 in te trekken, inclusief het bufferbekken. Voorliggende aanvraag omvat de werken die destijds werden ingetrokken, maar wat het bufferbekken betreft, bevindt dit zich op dezelfde locatie zoals eerder voorzien en gunstig beoordeeld werd door de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling.

De nv Aquafin dacht dus ter goeder trouw te hebben gehandeld door de huidige bouwaanvraag in overeenstemming te brengen met de inzichten van de verschillende instanties op basis van de (voorwaardelijk) gunstige adviezen van de eerste fase. De afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling heeft echter haar gunstig advies van 22-11-2012 bij de advisering van huidig voorliggend stedenbouwkundig vergunningsdossier gewijzigd naar een ongunstig advies. Aangezien er van de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling eerder een gunstig advies over de locatie werd bekomen, ging de aanvrager er logischerwijze vanuit dat - wat de locatie zelf betrof - er geen bijkomende historiek meer aan gegeven moest worden, maar uit het voortraject blijkt er wel degelijk een locatie- alternatievenonderzoek te zijn gebeurd.

De aanpalende woningen, waaronder deze van de bezwaarindiener, betreffen woningen gelegen in het landschappelijk waardevol agrarisch gebied. De voorziene locatie (scenario 4) werd weerhouden omdat deze de meest realistische en minst negatieve was. Het tracé van de werken loopt langs woongebied, woongebied met landelijk karakter, natuurgebied en dit stukje landschappelijk waardevol agrarisch gebied. De inname van dit stuk agrarisch gebied, gelegen langs de straat 'kerkenbos' voor het oprichten van een noodzakelijk bufferbekken, werd overwogen en als minst schadelijke van alle mogelijke scenario's beoordeeld. Om het woongenot van de aanpalende woningen en de natuurwaarden zoveel mogelijk te vrijwaren, werden de in de gemotiveerde nota bufferbekken Kerkenbos bijkomende plas- drasstructuren voorzien. De voorwaarden opgelegd door VMM en de afdeling voor Natuur en Bos zullen hier eveneens mee toe bijdragen en zullen onderdeel uitmaken van deze vergunning. Er kan geconcludeerd worden dat ondanks het verlies van de agrarische functie van dit stuk grond, de mogelijke hinder en aantasting van woongenot van aanpalenden, de huidige locatie de meest aangewezen locatie is voor het oprichten van het noodzakelijke bufferbekken en dat de impact ervan beperkt is zoals bepaalt in art. 4.4.7. §2 van de Codex en onder art. 3 § 1 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 05-05- 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2, en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (verv. BVR 24 juli 2009, art. 1) en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester.

...

#### 4.

##### 4.1

Het feit dat in de gemotiveerde nota bij de aanvraag, voor het bufferbekken verwezen wordt naar artikel 4.4.7, §2 en naar artikel 3, §1, 7° van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang, doet geen afbreuk aan de verplichting van de verwerende partij, gelet op haar formele motiveringsplicht, in de bestreden beslissing te vermelden onder welke categorie van werken het aangevraagde valt, om beschouwd te kunnen worden als handelingen van algemeen belang met een beperkte ruimtelijke impact. Dit geldt des te meer aangezien er bezwaren waren die daaromtrent werden geformuleerd.

Er kan ook niet ontkend worden dat de aanleg van een bufferbekken niet woordelijk vermeld staat in de lijst van artikel 3, §1 van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang, waar de bestreden beslissing naar verwijst.

In het geval dat de aangevraagde werken niet als zodanig vermeld worden in het artikel 3, §1 van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang, kan de verwerende partij zich niet beperken tot de loutere stelling dat de aangevraagde werken tot het toepassingsgebied van artikel 3, §1 behoren. In dergelijke omstandigheid dient de verwerende partij uitdrukkelijk te motiveren op basis van welke gegevens zij van oordeel is dat de aangevraagde werken behoren tot de opsomming van werken in artikel 3, §1 Besluit Handelingen van Algemeen Belang en met andere woorden te beschouwen zijn als een “handeling van algemeen belang met een ruimtelijk beperkte impact” waarvoor een afwijking in de zin van artikel 4.4.7, §2 VCRO kan worden toegestaan bij de vergunningverlening.

De Raad kan enkel vaststellen dat de bestreden beslissing, wat de aanleg van het bufferbekken betreft, geen motivering bevat die verduidelijkt op grond van welke redenen de verwerende partij van oordeel is dat deze handeling tot het toepassingsgebied van voormeld artikel 3, §1 behoort.

##### 4.2

Uit de antwoordnota blijkt dat de verwerende partij van mening is dat de aanleg van het bufferbekken begrepen kan worden onder artikel 3, §1, 7° van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang, meer bepaald de vermelding “*de aanleg, wijziging of uitbreiding van ondergrondse voor het openbaar net bedoelde leidingen en voorzieningen voor het verzamelen en afvoeren van hemel-, oppervlakte- en afvalwaters en bijhorende kleinschalige infrastructuur zoals controlepunten, pomp- en overslagstations, [rietvelden en waterzuiveringsinstallaties met een maximale capaciteit van 1000IE]*”.

Met betrekking tot dit artikel 3, §1, 7° dient te worden opgemerkt dat deze bepaling deels vernietigd is door de Raad van State bij arrest nummer 229.800 van 13 januari 2015. De bestreden beslissing dateert echter van voor het vernietigingsarrest en uit de antwoordnota blijkt dat de verwerende partij zich niet baseerde op het vernietigde gedeelte.

Bij de beoordeling van de wettigheid van het bestreden besluit kan de Raad echter enkel rekening houden met de motieven van het bestreden besluit en niet met argumentatie aangebracht in procedurestukken voor de Raad. De argumentatie van de verwerende partij in de antwoordnota dat het bufferbekken onlosmakelijk verbonden is met de uitvoering van de rioleringswerken en hiertoe noodzakelijk zijn, wordt niet als motief opgegeven in de bestreden beslissing en kan dan ook als *post factum* motivering niet in aanmerking worden genomen.

De Raad moet bovendien vaststellen dat geenszins duidelijk blijkt dat het aangevraagde open bufferbekken tot het toepassingsgebied van voormeld artikel 3, §1, 7° van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang behoort. Deze bepaling heeft immers betrekking op handelingen die vanwege hun voornamelijk ondergrondse aard beschouwd worden als werken met een beperkte

ruimtelijke impact, terwijl de bestreden beslissing bij de beschrijving van de aanvraag over het bufferbekken stelt dat het werken betreft *“die zich – met uitzondering van het open bufferbekken – grotendeels ondergronds bevinden, ...”*.

#### 4.3

Een bufferbekken is als volgt gedefinieerd in artikel 1/1, 2° van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang:

*“bufferbekken : reservoir dat gebruikt wordt voor het vasthouden en vertraagd afvoeren van water bovenstrooms voor het in de waterloop of waterweg terechtkomt of hergebruikt wordt”.*

Uit de aanvraag en in het bijzonder de gemotiveerde nota bufferbekken Kerkenbos blijkt dat een buffering van 250m<sup>3</sup>/ha aangesloten verharde oppervlakte, ofwel 3.310 m<sup>3</sup>, werd opgelegd als voorwaarde voor lozing in de Baarbeek. Deze buffering wordt in twee delen uitgebouwd. Naast een buffering in het stelsel, zorgt het open bufferbekken voor een externe buffering van 2.180 m<sup>3</sup>. de totale buffering neemt 4.800 m<sup>3</sup> in beslag.

Uit deze omschrijving in de gemotiveerde nota volgt dat het bufferbekken overeen komt met de definitie van bufferbekken in artikel 1/1, 2° van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang, aangezien het is opgevat als reservoir voor het vertraagd afvoeren van water voor dit in Baarbeek terecht komt.

De aanleg van bufferbekkens met een oppervlakte kleiner dan 1 hectare bij een waterloop wordt vermeld in artikel 3, §2 van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang, dat ten tijde van de bestreden beslissing het volgende bepaalde:

*“§ 2. Ter aanvulling van paragraaf 1 kunnen de volgende handelingen van algemeen belang beschouwd worden als handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, als vermeld in artikel 4.4.7, § 2, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening:*

*...*

*3° handelingen met betrekking tot bestaande of geplande openbare waterwegen of waterlopen, met inbegrip van de bijbehorende infrastructuur, zoals:*

*a) de aanleg van bufferbekkens met een oppervlakte kleiner dan 1 ha”*

Voor de handelingen van algemeen belang die vermeld worden in artikel 3, §2 van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang is een uitdrukkelijke en voorafgaande motivering vereist inzake de ruimtelijk beperkte impact van de aangevraagde werken, zoals blijkt uit artikel 3, §2, derde en vierde lid, die ten tijde van de bestreden beslissing het volgende bepaalden:

*“ ...*

*Op gemotiveerd verzoek van de aanvrager kan het vergunningverlenende bestuursorgaan vaststellen dat de handelingen, vermeld in § 2, eerste lid, die niet onder paragraaf 1 vallen, een ruimtelijk beperkte impact hebben. Dat bestuursorgaan beoordeelt concreet of de handelingen de grenzen van het ruimtelijk functioneren van het gebied en de omliggende gebieden niet overschrijden, aan de hand van de aard en omvang van het project en het ruimtelijk bereik van de effecten van de handelingen.*

*De concrete beoordeling wordt ten laatste uitgevoerd bij het ontvankelijkheids- en volledigheidsonderzoek van de vergunningsaanvraag.*

*...”*

Dit betekent dat voor de aanleg van bufferbekkens, die vermeld zijn in artikel 3, §2, eerste lid en niet onder §1 vallen van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang, aan de hand van de concrete gegevens van het dossier, en op gemotiveerd verzoek van de aanvrager, moet worden onderzocht of de ruimtelijke impact ervan beperkt is. Zoals blijkt uit artikel 3, §2, derde lid dient hierbij aan de hand van hun “aard en omvang” en “het ruimtelijk bereik van de effecten” beoordeeld te worden of de aanleg van het bufferbekken “de grenzen van het ruimtelijk functioneren van het gebied en de omliggende gebieden niet overschrijdt”.

5.

Uit het bovenstaande volgt dat de verwerende partij bij het vergunnen van de aanleg van het bufferbekken dan ook geenszins kon volstaan met een loutere verwijzing naar artikel 4.4.7, §2 VCRO en naar artikel 3, §1 van het Besluit Handelingen van Algemeen Belang.

Het middel is gegrond.

## **B. Derde en vierde middel**

### *Standpunt van de partijen*

1.

1.1

De verzoekende partijen roepen in een derde middel de schending in van artikel 1.1.4. VCRO, artikel 4.3.1, §1 VCRO in samenhang met artikel 4.3.1, § 2 VCRO, de artikelen 2 en 3 Motiveringswet, en de schending van een aantal beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder het materiële motiveringsbeginsel, het rechtszekerheids- en het vertrouwens- en zorgvuldigheidsbeginsel.

De verzoekende partijen stellen dat de motivering van de bestreden beslissing voor wat de verenigbaarheid van het project met de goede ruimtelijke ordening betreft niet afdoende is, en verschillende tegenstrijdigheden bevat.

De motivering dat de door de aanvrager voorgestelde inplantingsplaats van het bufferbekken vanuit het oogpunt van de in de onmiddellijke omgeving bestaande ruimtelijke ordening aanvaardbaar is, kan volgens de verzoekende partijen niet volstaan als een afdoende motivering dat het open bufferbekken ook verenigbaar is met de in de onmiddellijke omgeving bestaande ruimtelijke ordening. Wat door de vergunningverlenende overheden als aanvaardbaar wordt beschouwd, moet daarom nog niet per se verenigbaar met de goede ruimtelijke ordening worden geacht zoals voorzien in artikel 4.3.1 VCRO. Volgens de verzoekende partijen is dit een loutere stijlformule.

Terwijl de bestreden beslissing aangeeft dat ondanks de mogelijke hinder en het aantasten van het woongenot van de aanpalenden de huidige inplantingsplaats van het bufferbekken het meest aangewezen is, stellen de verzoekende partijen vast dat de verwerende partij op geen enkele wijze concreet, precies en afdoende heeft nagegaan of de aanleg van het bufferbekken met een oppervlakte van 8.300 m<sup>2</sup> functioneel inpasbaar is ten aanzien van de woning van eerste en vierde verzoekende partij, en qua schaal, ruimtegebruik en bouwdichtheid met de goede ruimtelijke ordening verenigbaar is.

1.2

In een vierde middel roepen de verzoekende partijen de schending in van de artikelen 2 en 3 Motiveringswet, het materiële motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel als beginselen van behoorlijk bestuur.

De verzoekende partijen menen dat de bestreden beslissing op geen enkele wijze rekening houdt met de door hen tijdens het openbaar onderzoek ingediende bezwaren betreffende de rechtstreekse hinder en nadelen van het bufferbekken op de woning van de verzoekende partijen.

Terwijl de bestreden beslissing zelf aangeeft dat de inplanting van het bufferbekken mogelijke hinder met zich zal brengen en een aantasting zal vormen van het woongenot, biedt het geen afdoende antwoord op de bezwaren inzake geur-, geluids- en visuele hinder die de verzoekende partijen hadden uiteengezet.

2.

De verwerende partij herneemt de principes inzake haar appreciatiebevoegdheid bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening, verwijst naar volgens haar relevante rechtspraak en stelt vervolgens vast dat de verzoekende partijen in gebreke blijven aan te tonen dat zij als vergunningverlenende overheid de met de goede ruimtelijke ordening relevante aspecten op een kennelijk onredelijke wijze zou beoordeeld hebben. Zij benadrukt dat zij de in de onmiddellijke omgeving bestaande toestand met inbegrip van de functionele inpasbaarheid en de hinderaspecten heeft onderzocht.

Uit de beoordeling blijkt volgens haar niet dat er hinder zou zijn of dat het woongenot aangetast zou worden, doch enkel dat er rekening mee gehouden werd dat er mogelijke hinder kan zijn zonder dat deze evenwel vaststaat.

Wat betreft het beantwoorden van het bezwaar, verwijst zij naar de bestreden beslissing en stelt ze dat de bestreden beslissing in zijn geheel moet gelezen worden. Zij meent dat zij afdoend en niet kennelijk onredelijk de hinderaspecten heeft beoordeeld.

3.

De verzoekende partijen voegen in hun wederantwoordnota aan hun betoog toe dat uit de stelling dat gekozen werd voor het minst schadelijke scenario, blijkt dat de aanvraag wel degelijk schadelijk is, zij het dan in mindere mate.

Uit het opleggen van voorwaarden blijkt volgens de verzoekende partijen enkel dat de aanvraag zonder deze voorwaarden onvergundbaar is. Het opleggen van voorwaarden is geen motivering waarom het aangevraagde met de opgelegde voorwaarde wel vergundbaar is.

Door het opleggen van voorwaarden geeft de bestreden beslissing niet weer op grond van welke elementen en argumenten de relevante bezwaren niet kunnen worden bijgetreden. Dit geldt des te meer volgens de verzoekende partijen nu de visuele voorwaarde betreffende de natuurtechnische inrichting geen uitstaans heeft met de bezwaren inzake geluid en geurhinder.

### *Beoordeling door de Raad*

1.

In dit middel houden de verzoekende partijen in essentie voor dat de verwerende partij op onzorgvuldige wijze de impact van de aanvraag op de woning van de eerste en vierde verzoekende partij heeft onderzocht. De bezwaren inzake hinder en nadelen werd volgens de verzoekende partijen niet afdoende beantwoord.

1.1.

Krachtens artikel 4.3.1, §1 VCRO wordt een stedenbouwkundige vergunning geweigerd indien het aangevraagde onverenigbaar is met enerzijds de stedenbouwkundige voorschriften of verkavelingsvoorschriften voor zover daarvan niet op geldige wijze is afgeweken en, anderzijds, met de goede ruimtelijke ordening.

Bij gebreke aan een ruimtelijk uitvoeringsplan moet het vergunningverlenend bestuursorgaan de overeenstemming van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening toetsen aan de relevante decretale aandachtspunten en criteria uit artikel 4.3.1, §2, eerste lid VCRO, moet zij daarbij rekening houden met de in de omgeving bestaande toestand en kan, maar is zij geenszins verplicht rekening te houden met beleidsmatig gewenste ontwikkelingen. Zij moet in haar beoordeling ook rekening houden met de doelstellingen van artikel 1.1.4 VCRO en met ingediende bezwaren en adviezen.

Bij de beoordeling van de verenigbaarheid van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening en in het bijzonder bij de beoordeling van de inpasbaarheid van het voorliggende project in de omgeving, beschikt de verwerende partij over een discretionaire bevoegdheid.

De 'in de omgeving bestaande toestand' is de voor het dossier 'relevante' in de omgeving bestaande toestand, rekening houdende met de specifieke gegevens van het dossier en met de reeds vermelde aandachtspunten en criteria uit artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° VCRO.

Gelet op de aard van de aanvraag is de inpasbaarheid van de aanvraag in de omgeving van het perceel waarop de aanvraag betrekking heeft, een relevant te beoordelen aspect. De in de omgeving bestaande bebouwing zal dan ook bij het beoordelen van de inpasbaarheid en de draagkracht van de omgeving moeten betrokken worden.

Artikel 1.1.4 VCRO bevat geen verplichtingen maar is een doelstellingartikel, gericht op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling waarbij de ruimte beheerd wordt ten behoeve van de huidige generatie, zonder dat de behoeften van de toekomstige generaties in het gedrang gebracht worden en waarbij de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten gelijktijdig tegen elkaar afgewogen worden met het streven naar ruimtelijke kwaliteit als doel.

Op dit onderzoek oefent de Raad slechts een marginale controle uit, gelet op de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de vergunningverlenende overheid.

Het komt de Raad niet toe zijn beoordeling van de eisen van een goede ruimtelijke ordening in de plaats te stellen van die van het vergunningverlenend bestuursorgaan. De Raad heeft wel als taak om aan de hand van de concrete gegevens van de zaak na te gaan of de verwerende partij de feiten waarop haar beoordeling steunt, correct heeft vastgesteld en of zij op grond daarvan in redelijkheid heeft geoordeeld.

Het is aan de verzoekende partij, die de verenigbaarheid van het aangevraagde met de goede ruimtelijke ordening betwist, om aan te tonen dat de verwerende partij ofwel foutief, ofwel kennelijk onredelijk oordeelt dat de aanvraag verenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening. De verzoekende partij dient dan ook concreet aan te tonen dat de verwerende partij op foutieve of kennelijk onredelijke wijze mogelijke relevante aandachtspunten, zoals bepaald in artikel 4.3.1, §2, 1° VCRO, ten onrechte niet in aanmerking heeft genomen voor wat de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening betreft. Zij kan zich niet beperken een betoog te voeren waaruit blijkt dat zij gekant is tegen het vergunde project.

## 1.2

Het beginsel van de materiële motiveringsplicht houdt in dat er voor elke administratieve beslissing in rechte en in feite aanvaardbare motieven moeten bestaan. Dit betekent onder meer dat die motieven moeten steunen op werkelijk bestaande en concrete feiten die relevant zijn en met de vereiste zorgvuldigheid werden vastgesteld en dat de motieven pertinent moeten zijn en de beslissing naar recht moeten kunnen verantwoorden.

Daarenboven vereist het zorgvuldigheidsbeginsel dat de verwerende partij bij de feitenvinding slechts na een zorgvuldig onderzoek en met kennis van alle relevante gegevens een beslissing



neemt. Tot slot moet de verwerende partij de gegevens die in rechte en feite juist zijn, correct beoordelen en op grond van deze gegevens in redelijkheid tot een beslissing komen.

Om te voldoen aan de formele motiveringsplicht dient de verwerende partij de redenen op te geven waarop zij haar beslissing steunt, derwijze dat het de belanghebbende mogelijk is met kennis van zaken tegen de beslissing op te komen. De opgegeven motieven moeten afdoende zijn.

Deze motiveringsplicht houdt evenwel niet in dat de verwerende partij elk argument of bezwaar of elk onderdeel van een argument of bezwaar afzonderlijk en uitdrukkelijk moet beoordelen. Het is voldoende dat de genomen beslissing duidelijk aangeeft op grond van welke elementen en argumenten de bezwaren al dan niet kunnen worden bijgetreden.

De artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet concretiseren deze beginselen voor eenzijdige rechtshandelingen met individuele strekking die uitgaan van een bestuur en die beogen rechtsgevolgen te hebben voor één of meer bestuurden of voor een ander bestuur.

Uit voormelde beginselen volgt dat uit de bestreden beslissing duidelijk moet blijken op welke met de goede ruimtelijke ordening verband houdende overwegingen de verwerende partij zich heeft gesteund om de stedenbouwkundige vergunning al dan niet te verlenen, zodat de Raad bij de uitoefening van zijn opgedragen legaliteitstoezicht kan nagaan of het vergunningverlenend bestuursorgaan de terzake toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend en met name of het is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of het die correct heeft beoordeeld en op grond daarvan rechtmatig en dus niet kennelijk onredelijk tot de bestreden beslissing is kunnen komen.

2.

Uit de gegevens van het dossier blijkt dat de aanvraag betrekking heeft op de aanleg van een bufferbekken met pompstation op een perceel gelegen naast de woning (mede-)eigendom van en bewoond door de eerste verzoekende partij.

De verzoekende partijen voerden in het kader van het openbaar onderzoek geur-, geluids- en visuele hinder aan.

Terwijl de bestreden beslissing oog heeft voor verschillende relevante aandachtspunten, waaronder visueel-vormelijke elementen, moet de Raad vaststellen dat de beoordeling van de hinderaspecten te kort schiet. Deze beoordeling luidt als volgt:

“ ...

*hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen: Behalve tijdens de aanlegfase veroorzaken de werken geen hinder naar de omgeving toe of is deze hinder beperkt zoals hoger (bij de beoordeling van de functionele inpasbaarheid) uitvoerig werd besproken. De aanvraag werd op al deze aspecten gewogen en er wordt geoordeeld dat voorliggend project, mits de voorziene maatregelen worden uitgevoerd en mits voldaan wordt aan de bijkomende voorwaarden, de beste oplossing biedt voor de (riool)waterhuishouding van dit deel van Mechelen en Boortmeerbeek en dit met de minst mogelijke impact voor de omgeving.*

...”

Wat de door de verzoekende partijen opgeworpen geur- en geluidshinder betreft, kon de verwerende partij in de gegeven omstandigheden, met name waarbij aangegeven wordt dat de werken redelijk grootschalig zijn en uit de bestreden beslissing kan afgeleid worden dat er een zekere hinder te verwachten is, niet volstaan met dergelijke algemene stijlformule.

Het is niet omdat deze locatie de minst mogelijke impact heeft voor de omgeving, dat deze impact in het bijzonder voor wat geluid en geur betreft, niet concreet moet onderzocht en beoordeeld worden.

De Raad stelt vast dat de verwerende partij weliswaar de functionele inpasbaarheid uitgebreid motiveert, maar dat deze overwegingen geen antwoord bieden op de concreet door de verzoekende partijen ingeroepen hinderaspecten inzake geur en geluid.

Nu elke concrete beoordeling van de geur- en geluidshinder ontbreekt, vertoont de bestreden beslissing een formeel motiveringsgebrek.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond

### **C. Vijfde middel**

#### *Standpunt van de partijen*

1.

De verzoekende partijen roepen de schending in van artikel 4.2.19, §1 VCRO, de artikelen 2 en 3 Motiveringswet, het materiële motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheid-, en rechtszekerheidsbeginsel als beginselen van behoorlijk bestuur.

De verzoekende partijen stellen dat de in de bestreden beslissing opgelegde voorwaarde dat *"Het bufferbekken (krijgt) een natuurtechnische inrichting (voldoende afgeschuinde oevers, plasdras, minimaal gegarandeerd waterpeil van 10 cm, rietbermen, ....)"* onvoldoende nauwkeurig is. Zij meent dat de voorwaarde derwijze geformuleerd is dat zij aan de aanvrager de totale vrijheid geeft om het bufferbekken naar eigen goeddunken in te richten.

De inrichting van het bufferbekken is volgens de verzoekende partijen nochtans van cruciaal belang is om hun woongenot te garanderen, en de bestreden beslissing in haar motivering reeds aangaf dat plasdrasstructuren moeten voorzien worden teneinde het woongenot en de natuurwaarde zoveel mogelijk te vrijwaren.

2.

De verwerende partij wijst er in haar antwoordnota op dat deze voorwaarde wordt opgelegd in navolging van het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos. Dit advies wordt volgens de verwerende partij hernomen in de bestreden beslissing. Daarnaast verwijst de verwerende partij naar de gemotiveerde nota bij de aanvraag waarin de wijze hoe deze natuurtechnische inrichting wordt uitgevoerd wordt geconcretiseerd, met name:

*"Het bufferbekken wordt uitgevoerd volgens de regels van de natuurtechnische milieubouw:*

- *de oevers worden voldoende afgeschuind (talud < 30°)*
- *er wordt een constant waterpeil gecreëerd van ca. 0, 10 m*
- *er worden bijkomend enkele plas-drasstructuren voorzien met constant waterpeil van ca. 0,30 m*
- *er wordt oeverbeplanting voorzien (rietsoorten)*
- *het bekken wordt ingezaaid met grazige vegetatie"*

De opgelegde voorwaarden zijn volgens de verwerende partij dan ook voldoende precies zoals vereist door artikel 4.2.19, § 1 VCRO en laten aan de vergunninghouder van de bestreden vergunning geen appreciatieruimte in de uitvoering ervan.

3.

In hun wederantwoordnota voegen de verzoekende partijen nog toe dat het overnemen van voorwaarden uit een advies, niet betekent dat deze voorwaarden niet onnauwkeurig kunnen zijn. Bovendien stellen zij dat de nota bij de aanvraag geen deel uitmaakt van de bestreden beslissing.

#### *Beoordeling door de Raad*

Een verzoekende partij heeft in beginsel slechts belang bij een middel indien de vernietiging van de bestreden beslissing op grond van dit middel voor haar een voordeel kan meebrengen, of indien de in het middel aangeklaagde onwettigheid haar heeft benadeeld.

Een vernietiging van de bestreden beslissing op grond van dit vijfde middel kan er enkel toe leiden dat een nieuwe beslissing wordt genomen aangevuld met de concrete invulling die aan de natuurtechnische inrichting werd gegeven in de gemotiveerde nota.

Zoals de verwerende partij terecht opmerkt, komt deze voorwaarde uit het advies van het agentschap voor Natuur en Bos van 10 februari 2014 waarin zij uitdrukkelijk verwijst naar haar preadvies waarin werd gewezen op de meerwaarde van een natuurtechnische inrichting van het bufferbekken. Vervolgens vermeldt dit advies dat het agentschap vaststelt dat deze inrichting wordt voorzien.

De Raad stelt vast dat de gemotiveerde nota, die eveneens deel uitmaakt van het administratief dossier, een concrete invulling geeft aan de door het agentschap voor Natuur en Bos gevraagde natuurtechnische inrichting.

Een vernietiging van de bestreden beslissing omdat de opgelegde voorwaarde dat in een natuurtechnische inrichting moet voorzien worden geen concrete invulling heeft, kan dan ook voor de verzoekende partijen geen voordeel meebrengen.

Het middel wordt verworpen.

## BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De vorderingen van de heer Jef PEETERS en de heer Ward PEETERS zijn onontvankelijk.
2. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 16 september 2014, waarbij aan de nv AQUAFIN de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend onder voorwaarden voor het uitvoeren van voorbereidende werken, rooien van bomen, aanleg rioleringsbuizen, aanleg kokerelementen, bouw ondergronds pompstation, aanleg persleidingen, aanleg open bufferbekken, herprofileren grachten, aanleg stuwen en kopmuren, heraanleg rijwegen op de percelen gelegen te 3191 Boortmeerbeek, Muizenseweg zn en 2812 Mechelen, Kerkenbos zn/Willendriesstraat zn, met als kadastrale omschrijving Mechelen, 9<sup>e</sup> afdeling, sectie B, nummers 248B, 251B, 253V; sectie C, nummers 59M, 60P, 77F, 77G, 78P, 78T, 80; Boortmeerbeek, 2e afdeling, sectie A, nummers 149H, 149K, 149R, 149T, 149V.
3. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over de aanvraag van de nv AQUAFIN en dit binnen een vervaltermijn van vier maanden te rekenen vanaf de dag na de dag van de betekening van dit arrest.
4. De Raad legt de kosten van het beroep van de eerste en vierde verzoekende partij, bepaald op 350 euro, ten laste van de verwerende partij.
5. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 350 euro, ten laste van de tweede en derde verzoekende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 2 mei 2017 door de tweede kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de tweede kamer,

Bart VOETS

Hilde LIEVENS